TAGEGYESÜLETI

H Í R L E V É L

MEOSZ

Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége

2017. MÁRCIUS

ÍRTA ÉS SZERKESZTETTE:
GÁBOR IMOLA

Tartalom

A MEOSZ a megváltozott munkaképességű emberek munkahelyeinek megőrzéséért 3
Intézményi normatíva: kértük, a kormány emeli 4
Az ombudsman szerint is el kell szállítani a súlyosan mozgássérült betegek kerekesszékét 4
Együttműködés az Egyenlő Bánásmód Hatósággal 6
Ne tűrd el! Panaszlevél-minták 7
Milyen az akadálymentes közösségi közlekedés?..... 8
Jelentős összegű uniós támogatást nyertek a MEOSZ tagegyesületei 8
Intézményi férőhelykiváltás: eredményesen léptünk fel a fogyatékos emberek érdekében 9
Digitális Jólét Program: akadálymentes képzésre van szükség 10
A MEOSZ több javaslata is beépült az MNB ajánlásába 11
Egyeztetés a távközlési szolgáltatások akadálymentesítéséről 11
Az állami gondozott súlyosan fogyatékos gyermekeknek is joguk van családban felnőni ...12
Autóbuszos közlekedés: a meglévő jogokat nem érinti a jogszabályváltozás 12
Az ENSZ ismét ellenőrzi a fogyatékos emberek jogairól szóló egyezmény végrehajtását 13

A friss hírekért kérjük, kövessétek az új honlapunkat www.meosz.hu és Facebook oldalunkat https://www.facebook.com/meoszhivatalos/!

A MEOSZ a megváltozott munkaképességű emberek munkahelyeinek megőrzéséért

A MEOSZ elnöke tavaly novemberben – csatlakozva a VSZOSZ kezdeményezéséhez – a minimálbér és a garantált bárminimum 2017-es emelése kapcsán arra kérte a szaktárcát: a megváltozott munkaképességű emberek munkahelyeinek megőrzése érdekében emelje az akkreditált foglalkoztatók támogatását. Közös fellépésünk sikeres volt, a tárca márciusban 5,1 milliárddal megemelte a támogatási keretet, így biztosítható a korábbi foglalkoztatotti létszám.

„Örvendetes, hogy a kormány elkötelezte magát a minimálbér emelése mellett, de vélelmezhető, hogy a végrehajtásnak lesznek vesztesei, különösen a rehabilitációs foglalkoztatottak körében – írta Kovács Ágnes elnök tavaly novemberben Czibere Károly államtitkárnak." *„A Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetségének elnöksége csatlakozik és támogatásáról biztosítja a Védett Szervezetek Országos Szövetségének érdekvédelmi tevékenységét, amely célja az egy főre jutó támogatás növelése a mindenkori minimálbér emelésével összhangban. A foglalkoztatottak munkahelyének megőrzése és szociális biztonságuk érdekében sürgős intézkedésre van szükség! Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy az egy főre eső támogatás emelése nem járhat a foglalkoztatottak létszámának csökkenésével."* – fogalmazott az elnök.

A kormány tavaly megemelte ugyan az egy főre jutó támogatást, de a védett foglalkoztatásra szánt előirányzat változatlanul 34 milliárd forint maradt, így a korábbi mintegy 30 ezer munkavállaló helyett csak 26700 főre biztosított támogatást januártól, ami elbocsátásokat, óraszám-csökkenést eredményezett a megváltozott munkaképességű dolgozóknál. Januárban Czibere Károly területért felelős államtitkár a MEOSZ-nak írt válaszában úgy fogalmazott: *„A fenntartható és minőségi foglalkoztatás feltételeinek megfelelően kidolgozott támogatási elvek között az egy főre jutó támogatás növelésének elkerülhetetlen következménye lett ugyanakkor – a rendelkezésre álló összes előirányzati forrás nagyságrendje miatt – az összes támogatotti létszám (kapacitás) csökkenése, melynek visszapótlása a rendszerbe további kormányzati intézkedések (forrásteremtés) függvényében valósulhat meg a tervek szerint."*

2017 márciusában végül megszületett a döntés: a kormány a korábbi, 34 milliárd forintos keretet 5,1 milliárddal megemelte, amely fedezi a minimálbér és garantált bérminimum emelésének költségeit. Ezzel biztosíthatóvá vált a korábbi foglalkoztatotti létszám, az akkreditált munkáltatók ugyanannyi embernek tudnak munkát biztosítani a rehabilitációs foglalkoztatásban, mint az előző években.

Intézményi normatíva: kértük, a kormány emeli

A MEOSZ elnöke decemberben levélben fordult a szaktárcához és több kormánytaghoz, kérve: vizsgálják felül az intézményi normatívák, a támogató szolgálatok és a szociális intézményi foglalkoztatás finanszírozását, valamint a fogyatékos emberek szervezeteinek bevonásával állítsanak fel egy munkacsoportot, amely a 2018-as költségvetési évre kidolgozza a szektorsemleges finanszírozás kereteit.

Az intézményeket fenntartó civil szervezeteknek évek óta folyamatosan szembe kell nézniük a súlyos alulfinanszírozottsággal, a 2017-es minimálbér-emeléssel pedig még nagyobb veszélybe kerülhetnek a fogyatékos emberek ellátását biztosító szolgáltatók — figyelmeztetett Kovács Ágnes elnök, aki Nyitrai Zsolt miniszterelnöki megbízotnak is jelezte a problémát, konkrét pénzügyi kimutatásokkal szemléltetve a finanszírozási nehézségeket.

Czibere Károly, a területért felelős államtitkár február 13-i sajtótájékoztatóján bejelentette: a minimálbér és a garantált bérminimum emeléséből származó többletkiadások kompenzálása érdekében a kormány úgy döntött, hogy a szociális intézményeket működtető egyházak és civil szervezetek kompenzációt kapnak. Ez azt jelenti, hogy az eddig megszokott havi normatíva másfélszereséhez juthatnak hozzá a következő hónapokban, addig, amíg véglegesen nem rendeződik az ágazatban a bérnövekmény hosszú távú finanszírozása.

Kovács Ágnes a Hírlevélnek elmondta: örül a kompenzációnak, mert átmenetileg segítséget jelent. Ugyanakkor – tette hozzá – hosszú távon is meg kell teremteni a civil fenntartók biztonságos, kiszámítható működéséhez szükséges pénzügyi feltételeket, és be kell vezetni a szektorsemleges finanszírozást.

Az államtitkár sajtótájékoztatójáról bővebben itt olvashatnak: http://www.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma/szocialis-ugyekert-es-tarsadalmi-felzarkozasert-felelos-allamtitkarsag/hirek/nott-a-nem-allami-szocialis-intezmenyek-normativ-tamogatasa. Az államtitkárság válasza: http://www.meosz.hu/wp-content/uploads/2017/02/20170223_EMMI_intezmenyi-koltsegvetesi-forrasok-novelese.pdf

Az ombudsman szerint is el kell szállítani a súlyosan mozgássérült betegek kerekesszékét

A MEOSZ az ombudsman megkeresésére tavaly kifejtette: sérti a súlyosan mozgássérült emberek jogait a betegszállítók azon gyakorlata, hogy a betegek elektromos kerekesszékét nem szállítják el, csak a hagyományos, összecsukható székeket. Olyan szabályozást kértünk, ahol a betegszállítók kötelesek elszállítani a betegek kerekesszékét, függetlenül annak

típusától. Januárban lezárult vizsgálatában az alapvető jogok biztosa is megállapította a jogsértést, és javasolta a szabályozás módosítását.

Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala 2016 tavaszán a MEOSZ álláspontját kérte azzal kapcsolatban, hogy a betegszállítást végző szolgáltatók – a jogszabályok alapján – a mozgássérült betegek elektromos kerekesszékét nem szállítják el, csak a könnyű szerkezetű, összecsukhatót. Válaszunkban kifejtettük: álláspontunk szerint ez a gyakorlat sérti az érintettek emberi méltóságát, hisz a segédeszköz nélkül nem képesek a helyváltoztatásra, és nemcsak az egészségügyi ellátásban felmerült ügyeiket nem tudják elintézni, de az elektromos kerekesszékük nélkül a legelemibb szükségleteiket sem tudják kielégíteni, nem tudnak mosdóba menni, enni, inni stb. Egyéb intézkedések mellett a biztosnak javasoltuk: kezdeményezze a jogalkotónál, hogy a betegszállítást végző szolgáltatók a beteggel együtt legyenek kötelesek elszállítani a használatában lévő kerekesszéket, annak típusától függetlenül. Azt is kértük, hogy szüntessék meg a segédeszközök együttes felíratásának korlátozását, és helyette az egyéni szükségleteiknek megfelelő típusú, számú eszközzel lássák el a mozgássérült embereket.

A Társaság a Szabadságjogokért panaszára indított, nemrég zárult vizsgálatának jelentésében a biztos kifejtette: a kerekesszék az érintett mozgássérült ember helyváltoztatáshoz való jogának érvényesülését, ezáltal az önrendelkezés szabadságát, az önálló, illetve önállóbb életvitel megélését hivatott biztosítani. Székely László szerint a kialakult gyakorlat megnehezíti az érintettek egészségügyi ellátáshoz való egyenlő esélyű hozzáférését, szemben áll az önrendelkezés szabadságával, sérti az egyenlő bánásmód követelményét és a fogyatékossággal élő emberek kiemelt védelmének állami, nemzetközi kötelezettségét. Az ombudsman felkérte az emberi erőforrások miniszterét, hogy fontolja meg a betegszállítás szabályozásának módosítását és mérje fel, milyen pénzügyi és infrastrukturális feltételek szükségesek ahhoz, hogy valamennyi típusú kerekesszék szállítható legyen a betegszállító járművekben.

A szociális ügyekért és a társadalmi felzárkózásért felelős államtitkár az ombudsman kérdéseire küldött válaszában hangsúlyozta: prioritásként kezelik, hogy a fogyatékossággal élő személyek számára biztosított legyen az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés. Fontosnak tartja, hogy az elektromos kerekesszéket használó, súlyosan mozgáskorlátozott emberek érdeke és emberi méltósága ne sérüljön a betegszállítás során. Álláspontja szerint, mivel megnőtt az elektromos kerekesszékek használata, szükséges lehet a jogszabály felülvizsgálata. Ugyanakkor kitért arra is, hogy az esetleges jogszabály-módosítás jelentős anyagi kihívás elé állítaná a betegszállító szolgáltatókat, és az esetleges pénzügyi források hiánya számos szolgáltatót lehetetlenítene el, ami a betegszállítás ellátását is veszélyeztetné. A MEOSZ állásfoglalása és az ombudsmani jelentés itt olvasható: http://www.meosz.hu/blog/az-ombudsman-szerint-is-el-kell-szallitani-a-sulyosan-mozgasserult-betegek-kerekesszeket/

A MEOSZ elnöke 2017 márciusában levelet írt Balog Zoltán miniszternek, amelyben arra kérte, teremtse meg az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés jogszabályi és finanszírozási feltételeit az alábbiak szerint:

1. Tegye kötelezővé a betegszállítást végző szolgáltatók számára, hogy a beteggel együtt, egy időben szállítsák el a használatában lévő mozgást segítő segédeszközt, annak típusától függetlenül;
2. A betegek kerekesszékének elszállításáról akkor is gondoskodni kelljen, ha arról a betegszállítást elrendelő orvos nem rendelkezik;
3. Hazai és/vagy uniós források ütemezett felhasználásával bővítsék a betegszállítók járműparkját a megfelelően átalakított járművekkel. E fejlesztés olyan hosszú távú befektetés, melynek mindenki nyertese, hisz idősödő társadalmunkban egyre több, mozgást segítő segédeszközt használó beteget kell majd szállítani. Sajnos e több évtizede megoldásra váró probléma forrásbevonás nélkül nem orvosolható.
4. Kötelezzék a betegszállítókat olyan gépjárművek beszerzésére, vagy a meglévők átalakítására, amelyek lehetővé teszik a kerekesszékek beteggel együtt történő biztonságos szállítását.
5. Meg kell szüntetni a segédeszközök együttes felíratásának korlátozását, és helyette az egyéni szükségleten alapuló ellátást biztosító jogi szabályázást kell kidolgozni.

Együttműködés az Egyenlő Bánásmód Hatósággal

A MEOSZ az év elején egyeztetést kezdeményezett az Egyenlő Bánásmód Hatósággal. Szeretnénk a jövőben szorosabban együttműködni, az EBH eljárásai ugyanis nagyon hatékonyak tudnak lenni pl. a közintézmények akadálymentesítésének számon kérésében.

Örömünkre a Hatóság is nyitott volt a közös munkára, így reméljük, hogy ezen a területen, és más, jogsértő ügyekben is még több eredményt tudunk elérni. Egyéni kérelemre, bárki kérésére indítanak eljárást, ha például egy postahivatal, egy orvosi rendelő, egy idősek otthona vagy egy közösségi közlekedési szolgáltató nem teljesíti az akadálymentesség követelményét, diszkriminálva ezzel a mozgássérült embereket. De azt is vizsgálhatják, ha egy sajátos nevelési igényű tanuló nem kapja meg a szakértők által kötelezően előírt fejlesztést az iskolában. Dr. Gregor Katalin, a Hatósági és Jogi Főosztály vezetője elmondta: kevés olyan ügy van, ahol az eljárás alá vont intézmény, szolgáltató nem teljesíti a követelményeket. Ha mégsem teszi meg, végrehajtási bírságot szabnak ki, ezért jellemzően végrehatják az általuk előírtakat. Nemcsak magánszemély, hanem a MEOSZ vagy valamely tagegyesülete is fordulhat hozzájuk közérdekű igényérvényesítéssel egy diszkriminációs ügyben. Arra biztatunk mindenkit, hogy éljen a lehetőséggel, mi is ezt fogjuk tenni.

További információk az eljárásról: www.ebh.hu; a panaszbejelentésről: http://www.egyenlobanasmod.hu/article/view/panaszbejelent%C3%A9s

Ne tűrd el! Panaszlevél-minták

A MEOSZ honlapján, a felső menüsorban található a Ne tűrd el! menüpont, amellyel a mozgássérült emberek jogtudatosságát szeretnénk erősíteni. A MEOSZ és egyesületeinek érdekvédelmi tevékenysége csak akkor lehet eredményes, a mozgássérült emberek helyzete akkor javulhat, ha maguk a mozgássérült emberek is kiállnak magukért! Ha írásos panaszban, beadványokban fellépnek az őket ért jogsérelmekkel szemben, a hátrányos megkülönböztetés, a kirekesztés ellen. Ehhez különböző útmutatókat, panasz mintaleveleket készítünk számukra. A rovat tartalma folyamatosan bővülni fog.

Jelenleg két ilyen panasz-mintalevelet ajánlunk a figyelmetekbe.

Mindkét irányból behajtani tilos – kivéve mozgáskorlátozott parkolási igazolvánnyal
Gyakran előfordul, hogy mozgáskorlátozott parkolási igazolvánnyal rendelkezőket is megbüntetnek, amikor a mindkét irányból behajtani tilos táblával ellátott úton gépkocsijukkal behajtanak. A bírság ilyen esetekben jogtalan, hisz a jogszabály kimondja: „mozgáskorlátozott személy (illetőleg az őt szállító jármű vezetője), a betegszállító gépjármű a tilalom ellenére behajthat, ha úti célja a jelzőtáblával megjelölt úton van vagy csak ezen az úton közelíthető meg.” A panaszlevél a MEOSZ honlapjáról letölthető: http://www.meosz.hu/ne-turd-el/mindket-iranybol-behajtani-tilos-kiveve-mozgaskorlatozott-parkolasi-igazolvannyal/

Autóbuszos közlekedés – hogyan tegyek panaszt?
Több olyan levél is érkezett hozzánk, amelyben tagjaink arról tájékoztattak minket, hogy utazásukat alacsonypadlós járat hiányában elutasította az autóbuszos szolgáltató, emiatt nem tudtak eljutni az iskolába, a rehabilitációs intézménybe, a munkahelyükre. Tudjuk, hogy a probléma nem egyedi, hasonló és más jellegű gondok rendszeresen felmerülnek az autóbuszos közlekedésben. Éppen ezért készítettünk egy tájékoztatót a panaszlehetőségekről, és egy panasz-mintalevelet, amellyel segíteni szeretnénk a mozgássérült embereket írásos panaszuk elkészítésében, valamint abban, hogy a panaszaikat jogszabályokkal alátámasztva tudják megfogalmazni. Jogsérelem esetén a körzetben érintett autóbuszos szolgáltatónál kell írásban panaszt tenni, ennek kivizsgálását követően lehet a Nemzeti Közlekedési Hatósághoz (1389 Budapest, Pf.: 102.) fordulni. A mintában a szolgáltató megjelölését és a személyes adatok megadását követően ki kell fejteni a panaszt, és meg kell fogalmazni az elérni kívánt célt is. A tájékoztató és a panaszlevél itt érhető el: http://www.meosz.hu/ne-turd-el/autobuszos-kozlekedes-hogyan-tegyek-panaszt/

Milyen az akadálymentes közösségi közlekedés?

A MEOSZ – a Közlekedéstudományi Intézettel történő együttműködés keretében – elkészítette a közösségi közlekedés akadálymentességéről szóló állásfoglalását.

A dokumentumban leírtuk: fel kell mérni a helyi, helyközi és vasúti közlekedés akadálymentességét és – az egyetemes tervezés elvét követve – országos koncepciót kell kidolgozni a mindenki által hozzáférhető közösségi közlekedés megvalósítására. Az utasforgalmi létesítmények, épített környezetük és a járművek mellett az utastájékoztatásnak is akadálymentesnek kell lennie, a közlekedésben dolgozókat pedig képezni kell. Létre kell hozni egy országos utasinformációs rendszert, mely lehetővé teszi a mozgássérült emberek számára a biztonságos és kiszámítható utazás megtervezését. A jogosultakat egészségi állapotuknak, életvitelüknek, lakókörnyezetüknek és egyéb adottságainak megfelelő segédeszközökkel kell ellátni. Mindezek mellett elengedhetetlen az érdekvédelmi szervezetek bevonása a tervezésbe, a megvalósításba és a monitorozásba.

Mint ismeretes, érdekvédelmi tevékenységünk eredményeképp a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium irányításával megkezdődött a mopedek helyzetének rendezése a közösségi közlekedésben, a jogi szabályozás előkészítése. Az intézkedések reményeink szerint nemcsak a mopedet, hanem az elektromos és a mechanikus kerekesszéket használó mozgássérült emberek helyzetén is javítani fognak. A tárca megbízta a Közlekedéstudományi Intézetet (KTI), hogy vizsgálja meg az elektromos mopedek tömegközlekedésben való részvételét az esélyegyenlőség és a hozzáférhetőség szempontjából, és készítsen szabályozási javaslatot. Az Intézet és a MEOSZ ebben a munkában együttműködik, így megkértek minket, hogy küldjük meg az állásfoglalásunkat az akadálymentes közösségi közlekedésről és a mopedek használati jogosultságáról. A dokumentum itt olvasható: http://www.meosz.hu/blog/milyen-az-akadalymentes-kozossegi-kozlekedes/

Jelentős összegű uniós támogatást nyertek a MEOSZ tagegyesületei

Négyszázhetven millió forint uniós támogatást nyert tizenhat tagegyesületünk a családok és a társadalmi szerepvállalás megerősítését célzó programok megvalósítására. Hosszú ideje nem volt példa ilyen pályázati sikerre a közösségünkben.

Kovács Ágnes elmondta: a MEOSZ elnökségének eltökélt szándéka megerősíteni az egyesületeinket, a mozgáskorlátozott emberek közösségét, az érdekképviseleti tevékenységünket országszerte. Ahogy azt több alkalommal is kifejtettem, ebben nagy segítségünkre lehetnek az uniós források. Ezért is vettük fel a kapcsolatot tavaly a Tender Európa Kft.-vel, amely szaktudásával segíti a pályázás folyamatát, a projektek végrehajtását.

Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) keretében finanszírozott nyertes programok olyan tevékenységekhez kapcsolódnak, amelyeket évtizedek óta végeznek az egyesületeink: segítünk a családoknak krízishelyzetben, az életvezetésben, a fiataloknak az önálló, családi életre való felkészülésben. Erről szól a Védőháló a családokért c. pályázat, amelyen három egyesület nyert 40-40 millió forintot. A Társadalmi szerepvállalás erősítése a közösségek fejlesztésével című projektben 14 egyesületünk nyert, egyenként 25 millió forintot olyan programokra, amelyek az összetartó közösségek létrejöttét, az önkéntesség, a társadalmi aktivitás erősítését, az előítéletek lebontását és a helyi értékek megismerését tűzik ki célul.

Az elnök kiemelte: *„Tudatos vezetői döntés volt részemről beindítani ezt a folyamatot és segíteni az egyesületeinket minden eszközzel a fenntartható fejlődésük érdekében. Már készítjük elő a folytatást, március 2-án nyílt napra várjuk a tagszervezeteinket. Nagyon örülök a sikeres pályázatoknak, és remélem, hogy ez a többi egyesületünkre is ösztönzésként hat majd. Az uniós programok segítségével tovább erősíthetjük a közösségünket. Egyesületeink, mint már oly sokszor, ismét megmutathatják, hogy hasznos szereplői a helyi társadalmi életnek, segíthetünk a mozgássérült fiataloknak, a családoknak."*

A projektek a tervek szerint az idén tavasszal indulnak és két, illetve három évig tartanak majd.

Intézményi férőhelykiváltás: eredményesen léptünk fel a fogyatékos emberek érdekében

A közösségünk előtt ismert, hogy a MEOSZ hangsúlyosan részt vesz az intézményi férőhely kiváltási program, az ún. kitagolás szakmai véleményezésében. A nagy létszámú intézetekben elő fogyatékos emberek az intézményi létnek kiszolgáltatva élik az életüket, sok esetben méltatlan fizikai körülmények és az emberi méltóságot sértő, korlátozó intézkedések között, ezért meg kell őket szüntetni.

Erre hamarosan elindul egy 22 milliárdos, uniós támogatású program, és már előkészítés alatt van egy másik, 55 milliárdos is. A hazai fogyatékosügy legnagyobb volumenű programjáról beszélünk, amely sok ezer, ma még intézetben élő fogyatékos embertársunk sorsát fogja meghatározni, köztük halmozottan sérült, mozgáskorlátozott emberekét is. Őket lakásokba, családi házakba költöztetik, ahol – reményeink szerint – különböző segítő szolgáltatások igénybevételével önállóan élhetnek majd, dolgozhatnak, szabadon dönthetnek a hétköznapi életük kérdéseiben, ellentétben a korábbi, intézményi léttel.

A kormány eredeti elképzelései szerint 25 fős lakhatási egységeket is létre lehetett volna hozni, amit határozottan elleneztünk, mert ekkora létszámmal ezek is csak intézetként működtek volna, miniintézetekként. Más szervezetekkel együtt sikerült elérnünk, hogy

legfeljebb 12 fős otthonok létrejöttét támogassák, ezt sikerként könyvelhetjük el. Ahogy azt is, hogy a pályázaton induló intézmények minden lakóját ki fogják költöztetni, azaz a korábbi tervekkel ellentétben, nem részleges, hanem teljes lesz a kitagolás. Így megakadályozható, hogy a kiköltözők helyére később újabb fogyatékos emberek kerüljenek.

A 22 milliárdos projektben a közép-magyarországi régió gazdasági fejlettsége miatt nem vehet részt. Sokan élnek azonban olyanok ezekben az intézetekben, akik Budapestre vagy a környékére szeretnének költözni, mert ide köti őket a család, a barátok, ezért kértük a kormányt, hogy hazai forrásokból finanszírozza meg a központi régióba történő kitagolást. Sajnos, ez eddig nem valósult meg. Elindul ugyan egy közép-magyarországi program, de ebben csak az ott lévő intézetek lakói vehetnek részt, ráadásul ez egy lényegesen kisebb összegű, 750 millió forintos projekt, tehát nem sokakat fog érinteni. Magyarországon mintegy 23 ezer ember él intézetekben, közülük 13 ezren mozgáskorlátozottak. A MEOSZ kitagolással kapcsolatos szakmai javaslatai elérhetők a honlapunkon:
http://www.meosz.hu/blog/kitagolas-a-meosz-kemenyen-kepviseli-a-sulyosan-mozgasserult-emberek-erdekeit/

Digitális Jólét Program: akadálymentes képzésre van szükség

Deutsch Tamás miniszterelnöki biztos az év elején bejelentette, hogy a Digitális Jólét Program keretében ingyenes képzések indulnak majd a digitális tudás növelése érdekében. Ilyen képzéseket a MEOSZ is javasolt tavaly, a Digitális Jólét Program társadalmi egyeztetésekor megküldött anyagában. Kovács Ágnes elnök levélben üdvözölte a döntést. Az elnök most felhívta a biztos figyelmét arra, hogy a képzéseket akadálymentes helyszíneken kell tartani, megfelelő eszközökkel, és be kell vonni a fogyatékos emberek szervezeteit is:

„A mozgássérült emberek képzésének ugyanakkor elengedhetetlen feltétele, hogy akadálymentes, mindenki által hozzáférhető helyszínen valósuljon meg, szükség esetén a speciális felhasználói igényeiket kiszolgáló informatikai eszközökkel. Emellett fontosnak tartjuk a fogyatékos emberek szervezeteinek bevonását, hisz ők ismerik a legjobban e társadalmi csoport igényeit, szükségleteit. Engedje meg, hogy ismét felajánljam együttműködésünket. Szövetségünk tagegyesületei országszerte számos helyen akadálymentes helyszínt tudnak biztosítani a mozgássérült emberek képzéséhez. A MEOSZ Országos Oktatási, Továbbképző és Távmunka Intézete hosszú éveken át végzett informatikai oktatást, elsősorban mozgássérült embereknek, az itt szerzett tapasztalatunkkal pedig, úgy vélem, szintén segíteni tudjuk egy, az igényeiknek megfelelő, hatékony képzési program kidolgozását.” –áll a levélben.

A MEOSZ több javaslata is beépült a Magyar Nemzeti Bank pénzintézeteknek szóló ajánlásába

Ahogy arról korábban már beszámoltunk, a Magyar Nemzeti Bank az elmúlt időszakban egy pénzintézeteknek szóló ajánláson dolgozott, amely a fogyatékos ügyfelek egyenlő esélyű hozzáférésének biztosítását szolgálja, és amelyhez a MEOSZ is megtette tavaly év végén a javaslatait.

Az általunk megfogalmazott elvárásokból több be is épült a márciusban megjelent dokumentumba. Ezek között vannak a mozgássérült emberek számára biztosítandó parkolóhelyek, a kedvezményes banki készpénzfelvétel nem akadálymentes ATM-ek esetén, a fogyatékos emberek jogairól szóló ENSZ-egyezmény szellemiségének megfelelő képzés a banki dolgozóknak. A határidőre vonatkozó kérésünk is teljesült, az MNB három hónap türelmi időt ad az ajánlásban foglaltak teljesítésére. Az MNB ajánlása itt olvasható: https://www.mnb.hu/sajtoszoba/sajtokozlemenyek/2017-evi-sajtokozlemenyek/az-mnb-egyenlo-eselyu-hozzaferest-var-el-a-fogyatekkal-elo-ugyfelek-szamara

Egyeztetés a távközlési szolgáltatások akadálymentesítéséről

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) a készülő uniós szabályozás kapcsán foglalkozik a hazai távközlési szolgáltatások akadálymentesítésével. A Hatóság januárban egyeztetésre hívta a fogyatékos emberek szervezeteit, kérve, tegyenek javaslatokat a témában.

A megbeszélésen ismertettek egy kutatás, amely szerint a mozgássérült emberek egyik legnagyobb gondja még mindig az ügyfélszolgálatokra történő bejutás. Elhangzott az is, hogy többségük kevésbé korszerű számítástechnikai eszközökkel rendelkezik, keveseknek van például okostelefonja. A megkérdezettek akadálymentes ügyfélszolgálatokat és megközelíthetőséget szeretnének, oktatást a számítógép-használatról, és az ingyenes internethozzáférés is segítséget jelentene nekik. A MEOSZ, ahogy korábban a Digitális Jólét Programhoz írt javaslatában, most is jelezte, hogy ezeken jól kidolgozott támogatási rendszerrel, képzéssel változtatni kell. Elmondtuk azt is, hogy a távközlési szolgáltatók kötelesek ügyfélszolgálataikat, üzleteiket akadálymentesíteni: akadálymentes parkolóhelyet, bejutást biztosítani a helyiségekbe, ott megfelelő szabad teret biztosítani a kerekesszékes ügyfelek mozgása számára, megfelelő magasságú, térdszabad kialakítás pultokat, megfelelő kialakítású, magasságú sorszámhúzó, ügyféltájékoztató rendszert stb.

Az NMHH képviselői jelezték: a szolgáltatókkal is egyeztetni fognak, a cél, hogy a cégek vállalásokat tegyenek a komplex akadálymentesítés elérése ügyében. A megbeszélést követően Kovács Ágnes az NMHH elnökének írt levelében is nyomatékosította az elvárásainkat: *„Fontos tehát kiemelni, hogy az akadálymentesség biztosítása számukra*

jelenleg is törvényi kötelezettség, amelynek eleget kell tenniük. Ennek teljesítéshez határidőket szükséges megjelölni, és a teljesülést folyamatosan ellenőrizni kell. Kérem, hogy ezt szíveskedjenek a szolgáltatókkal történő egyeztetés során hangsúlyosan képviselni!"

Az állami gondozásban lévő súlyosan fogyatékos gyermekeknek is joguk van családban felnőni

A MEOSZ aggályosnak tartja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítását, amelyet az Országgyűlés 2016. december 13-án fogadott el. A törvény korábbi és most módosított változata sem biztosítja ugyanis a gyermekvédelmi ellátásban lévő, 12 év alatti súlyosan fogyatékos és tartósan beteg gyermekek számára, hogy családi körülmények között, befogadó szülőnél nevelkedhessenek, miközben az ehhez való jogukat hazánk által elfogadott nemzetközi egyezmények is kimondják.

A magyar államnak kötelessége e jogokat a Gyvt.-ben garantálni, és minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy ezek a gyermekek ép társaikhoz hasonlóan örökbefogadó vagy nevelőszülői családban nőhessenek fel. Szövetségünk Balog Zoltántól, az emberi erőforrások miniszterétől és Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettestől, a törvénymódosítás előterjesztőitől azt kérte, hogy a törvény a MEOSZ javaslatának megfelelően kerüljön elfogadásra. Sajnos ez nem valósult meg. Ezt követően Áder János köztársasági elnökhöz fordultunk, kérve, hogy a törvényt megfontolásra küldje vissza az Országgyűlésnek, de az aláírás sajnálatos módon addigra már megtörtént. A MEOSZ részletes érvelése és az államtitkárság válasza itt olvasható: http://www.meosz.hu/blog/az-allami-gondozasban-levo-sulyosan-fogyatekos-gyermekeknek-is-joguk-van-csaladban-felnoni/

Autóbuszos közlekedés: a meglévő jogokat nem érinti a jogszabályváltozás

A mozgássérült emberek eddig meglévő jogosultságai nem vesznek el, de sajnos 2021-ig nem is bővülnek – mondta el Kovács Ágnes a Hírlevélnek azzal a nemrég életbe lépett jogszabályváltozással kapcsolatban, amely négy év haladékot ad az autóbuszos szolgáltatóknak a fogyatékos, mozgássérült emberek bizonyos utasjogaival kapcsolatos követelmények teljesítésére. A kormányrendelet ugyanakkor az EU-rendeletben előírt megfelelő szintű szolgáltatás biztosítása alól nem mentesíti azokat a szolgáltatókat, ahol a műszaki feltételek adottak az autóbuszon, az állomáson vagy a megállóhelyen.
Egy európai uniós irányelv – és azt azt átültető hazai jogszabály – 2013 tavaszától bizonyos jogosultságokat ad a fogyatékos, csökkent mozgásképességű utasoknak, ám ezek teljesítésére 2017 márciusáig haladékot biztosított a tagországoknak, amely kizárólag egyszeri alkalommal, 2021. március 1-jéig meghosszabbítható. Az első haladék lejárt, a kormány most élt az újabb mentesítési lehetőséggel.

Az irányelv lehetővé teszi, hogy a szolgáltatók biztonsági okokra vagy a jármű, az infrastruktúra kialakítására hivatkozva megtagadhassák a fogyatékos, csökkent mozgásképességű utasok szállítását. Ilyen esetben azonban kötelesek lennének tájékoztatást adni más elfogadható, általuk üzemeltetett járatról, vagy visszatéríteni a jegy árát, illetve fel kellene ajánlaniuk egy másik elfogadható utazási lehetőséget. Ez alól eddig mentesültek, és újabb négy évre mentességet kapnak. Szintén nem lép életbe, hogy megtagadás esetén a személy kérheti, hogy az utazás során egy általa választott másik személy kísérje, aki képes őt segíteni. A tájékoztatásra és az információkhoz való hozzáférésre vonatkozóan is kaptak további haladékot, ahogy arra is, hogy autóbusz állomásokat jelöljenek ki, amelyeken biztosított a segítségnyújtás a fogyatékos utasok számára. Emellett gondoskodniuk kell majd a fogyatékos utasoknak közvetlen segítséget nyújtó személyzetük képzéséről, illetve, amennyiben a szállítás során az ő hibájukból elvész vagy megsérül pl. az utas kerekesszéke, megfelelő csereeszközről. E kötelezettségek szintén nem álltak fenn eddig, és csak 2021-ben lesznek számon kérhetők. Ahol azonban a feltételek adottak, ott a szolgáltatók már most is kötelesek eleget tenni az előírtaknak.

„**A MEOSZ elvárja a magyar kormánytól, a szolgáltatóktól, hogy 2021-ig tegyenek eleget ezeknek a követelményeknek. Kérjük, hogy készítsenek stratégiát határidőkkel, felelősökkel és ez jelentsen progresszív szolgáltatásfejlesztést ezen a területen a következő négy évben! Ennél égetőbb kérdés azonban a közösségi közlekedés akadálymentesítése. Magyarország immár lassan két évtizede vállalt rá törvényi kötelezettséget, ennek ellenére még mindig ott tartunk, hogy mozgássérült emberek kénytelenek a falvakban teljes elszigeteltségben élni, mert a helyközi buszállománynak csak a 13 százaléka akadálymentes”** – mondta az elnök.

Az ENSZ ismét ellenőrzi a fogyatékos emberek jogairól szóló egyezmény végrehajtását

Az ENSZ négyévente ellenőrzi a fogyatékos emberek jogairól szóló egyezmény végrehajtását az aláíró országokban, így hazánkban is. Ilyenkor a területért felelős bizottság meghallgatja a fogyatékos emberek civil, jogvédő szervezeteit és számon kéri a kormányokat, majd záróészrevételeket fogalmaz meg. Magyarország soron következő felülvizsgálata az idén kezdődik.

A bizottság felkérte a fogyatékos emberek érdekeit, jogait védő civil szervezeteket, hogy az egyezmény végrehajtásával, a problémás területekkel kapcsolatban fogalmazzanak meg kérdéseket, amelyeket a Bizottság feltehet majd a magyar kormánynak. A kérdések megfogalmazásában – amelyet a FESZT koordinált – természetesen a MEOSZ is részt vett.

Mielőtt megfogalmaztuk volna a legégetőbb problémákat és a kormánynak feltenni javasolt kérdéseket, fontosnak tartottuk, hogy kikérjük a mozgássérült emberek véleményét, vajon ők

hogy érzékelik, mennyire valósulnak meg az egyezményben előírtak, mennyire érvényesülnek jogaik a hétköznapokban, és mit kérdeznének a kormánytól. Decemberben honlapunkon, Facebook oldalunkon közzétettünk egy kérdőívet, amelyben cikkelyről cikkelyre kifejthették a véleményüket. És bár mindez karácsonyra, az év végi ünnepekre esett, nagy örömünkre sokan megosztották velünk a tapasztalataikat, több mint hatvanan töltötték ki a kérdőívet. Az ezek alapján elkészült anyagunkat hamarosan közzétesszük, de addig is nézzük, mit írtak a mozgássérült emberek.

A kitöltők minden területre vonatkozóan jeleztek hiányosságokat, de a legkritikusabb pont még mindig az akadálymentesítés, illetve annak hiánya. Különösen nehéz helyzetben vannak a vidéken, kisebb falvakban élők, ők sokszor teljesen elszigetelten kénytelenek élni, mert egyáltalán nincs akadálymentes közösségi közlekedési lehetőségük, és a bolt, a posta és az egyéb intézmények sem vagy alig akadálymentesek. Sok panasz érkezett a közintézményekre, hivatalokra, és a rosszul kivitelezett akadálymentesítésekre, az elméretezett rámpákra, rossz, balesetveszélyes megoldásokra. Sokan jelezték, hogy szigorúbban kellene ezeket ellenőrizni és szankcionálni. Gondot okoz az is, hogy ahol van akadálymentes közösségi közlekedés, ott sem mindig viszik el az elektromos kerekesszékes, mopedes utasokat. A távolsági buszok terén alig akad akadálymentes járat, a vasúti utazások pedig nagyon körülményesek. Az egészségügyi intézmények szintén nem felelnek meg a hozzáférhetőség követelményeinek, de ugyanez igaz az iskolákra.

Sérülnek a fogyatékos nők jogai, nem támogatják eléggé a gyermekvállalásukat, a fogyatékos gyermekek nem jutnak hozzá a szükséges fejlesztéshez, az oktatási intézmények nem akadálymentesek. A továbbtanulás nem biztosított megfelelően, kevés szakmából választhatnak, a rendszer nem foglalkozik a fiatal fogyatékos felnőttek továbbképzési lehetőségeivel. A gyógyászati segédeszköz ellátás nem a mozgássérült emberek igényeire van szabva, az eszközök sokszor rossz minőségűek, túl hosszú a kihordási idő, nem kapnak eleget belőle, a modern támogató technológiák pedig csak önköltségi alapon érhetők el.

A munkavállaláshoz sem kapnak megfelelő támogatást az érintettek, hiányoznak a befogadó, akadálymentes munkahelyek, a képzések. A személyes mobilitást nagymértékben gátolja az akadálymentes környezet és közösségi közlekedési hiánya, különösen vidéken, a rossz gépjárműszerzési rendszer, az utazási kedvezmény elvétele, de szeretnék vissza a korábbi benzinpénzt is.

Sokan élik meg, hogy a fogyatékosságuk miatt megbámulják, sajnálják őket, hogy mozgássérültségük miatt értelmi képességeikben is korlátozottnak gondolják őket.
A lakhatás komoly gond, Budapesten nincs egyáltalán lakóotthon, a társasházak akadálymentességi problémai miatt sokan élnek bezárva a lakásukban, nincsenek lakhatást támogató programok, akadálymentes (önkormányzati) bérlakások. Hiányzik a 24 órás támogató szolgálat, ezt az otthonukban és az intézményekben élők egyaránt jelezték.

Az intézetben élők ez alkalommal is hangot adtak a kiszolgáltatottságuk miatt elkeseredettségüknek. Sokszor a legapróbb kérdésekben sem dönthetnek, nincs magánéletük, mások zaklatásnak vannak kitéve, amit hiába jeleznek, nem segít nekik senki.

A szociális helyzetet nagymértékben befolyásolja, hogy az új típusú ellátások alacsonyabb összegűek, a fogyatékossági támogatás nem tölti be azt a kompenzációs szerepet, amit eredetileg szántak neki. Nehezményezik a jövedelemkorlátot is.

Nem vitatva, hogy sok területen történik előrelépés, a továbbiakban a kitöltőktől idézünk, bemutatva, hogyan élik meg a mozgássérült emberek mindennapjaikat ma Magyarországon.

„Vidéken nem lehet boltba, gyógyszertárba vagy kórházba menni kerekes székeseknek, csak akkor, ha megfizetnek valakit, aki autóval elviszi őket! Szórakozási, sportolási lehetőség nincs! Segítséget nem ad az önkormányzat a ház körüli munkákban!”

„Csak problémákba ütközöm: a hely, ahol a hobbim gyakorlom, lépcsős, megközelítése is csak lépcsőkön lehetséges. A legtöbb munkahely bejárós, egészségi problémám miatt nagyon ritkán alkalmaznak távmunkában, pedig több diplomám is van. Tavaly szerettem volna részt venni egy, az állam által meghirdetett nyelvi programban, de ahova be kellett volna járni, az nem volt akadálymentes. A betegségemre való állami támogatott gyógyszerek mennyisége egyre szűkül. Közlekedési támogatásban nem részesülök autóra, pedig tömegközlekedési eszközöket nem tudok igénybe venni. A kormány által kitalált és agyondicsért Erzsébet-programban csak 1-2 akadálymentes hely van, illetve már csak volt, mert azokat is kivették. Az autóhoz jutás egy nagy átverés, mert hitelt kellett felvennünk, akár ki tudtuk volna fizetni az autót, akár nem, ráadásul rengeteg nehézségbe ütközik az ember, mire végre talál megfelelő járművet. Ami még akadály: a különböző helyeken a különböző mozgássérült mellékhelyiségek méretei; az egyikben olyan magasan van az ülőke, hogy nem ér le a lábam, a másikban meg nagyon alacsonyan, a mosdókagyló pedig mindig rettenetesen magasan van. Sajnos, azt kell tapasztalnom, hogy hiába vannak törekvések, valahogy nem valósul meg, vagy nagyon rosszul, és nem a fogyatékkal élőket kellene arra tanítani, hogyan illeszkedjenek be a környezetbe, hanem pont a környezetet kéne már végre tanítani.”

„Attól, hogy egy településnek van esélyegyenlőségi programraja, még nem tűnnek el a lépcsők! Ez csak látszatintézkedés!”

„Kérdés (a kormányhoz): Ha érintett lenne a saját vagy családi körében, módosítaná-e a megoldásokra szánható anyagi források fontosságának sorrendjén, határidején?”

„Kérdőre vonják őket (a fogyatékos nőket- a szerk.) még az orvosok is, amennyiben gyermekvállalásba kezdenének. De a hátrányok az egészségügyben is fellelhetőek, hiszen egy

nőgyógyászati vizsgálat is jóval bonyolultabb számukra a vizsgálóasztalokra való felkerülés is már gondot jelent. Azt gondolom, ma még a társadalom elfogadhatatlannak tartja azt, hogy egy kerekesszékes nő képes egy családban a tőle elvárható feladatokat teljesíteni."

„Ha egy fogyatékos nő gyermekeket vállal, semmilyen plusz segítséget nem kap, míg egy egészséges anya a beteg gyermekéhez támogatást kap. Kérdés: Miért nem értékelik, ha egy fogyatékos ember erejét megfeszítve az élet minden terén felveszi a versenyt az egészséges emberekkel? (Szolgálati idő, nyugdíj)"

„Sajnos a fogyatékos gyerekek háttérbe vannak szorítva, képességüket nem tudják kellően fejleszteni, ha nem is ismerik a lehetőségeket. Ha ismerik, akkor meg nincs a közelben intézmény, a falvakban pedig lehetetlen. Kérdés: Minden gyermeknek joga van a képességeinek fejlesztésére, miért nem adnak lehetőséget nekik?"

„A fogyatékos gyerekek jogai ugyanúgy csorbát szenvednek, mint felnőtt társaiké. Ők így nőnek fel, sajnos legtöbbjük ebbe szokik bele és csak kevesük kezd "harcba" a jogaiért."

„Nem szabad külön nevelni, oktatni a sérült gyermekeket. Ép, egészséges társaikkal együtt kellene, így nagy esély lenne arra, hogy felnőtt korukban jobban elfogadják, tolerálják egymást, s az önálló élet nehézségeit, kihívásait."

„Aki mozgássérült, azt hülyének is nézik."

„Bárhova megyek, az emberek megbámulnak, nem csak rám néznek, hanem percekig vizslatnak a szemükkel, némelyek egészen addig, míg el nem esnek, vagy neki nem mennek valaminek. Olyan is van, aki még követ is, és ezek nagyon zavarnak. Ennél már csak az rosszabb, amikor szóvá teszik, és azt hiszik, suttognak, de én tisztán hallom, amit mondanak rólam, vagy elkezdenek mutogatni felém. Szerintem ezek nem a kulturált emberi érintkezés formái…"

„Én csak kérnék tőlük (a kormánytól) valamit: egy hétig csak kerekesszékkel közlekedjenek."

„ORTOPÉD CIPÉSZ VAN A VÁROSBAN, AHOL OLYAN MAGAS LÉPCSŐ VAN, HOGY KÉPTELENSÉG FELLÉPNI. MIKOR SZÓVÁ TETTEM, AKKOR AZ ALPOLGÁRMESTERRE HIVATKOZTAK, NEM LEHET JÁRDÁT MEGEMELNI VAGY MÉG EGY LÉPCSŐFOKOT TENNI A JÁRDÁRA. EZEK UTÁN AZ UTCÁN VETETTEM A MÉRETET."

„Be kellene tartatni a törvényeket felsőbb szinteken is. Nincs építési engedély, ha nem akadálymentes. Nincs használatba vételi engedély, ha nem akadálymentes. Nincs működési engedély, ha nem akadálymentes. Ritkán természetesen lehetnek kivételek pld. építési

környezet miatt. Ha megszegik, nagyon súlyos anyagi és személyes felelősségre vonás kellene, rövid határidővel! (Nem 8-év tárgyalás, aztán már el is évült)"

„Nekünk nincs életünk! Minden nap itthon vagyunk, bezárva a lakásban. Senki nem törődik velünk."(Az élethez való jog)

„Szerencsére még nem tapasztaltam katasztrófahelyzetet, ha a hétköznapokat nem tekintem annak." (Vészhelyzetek és humanitárius szükségállapotok)

„Segítség nélkül nem tudom elhagyni a lakásomat. Hiába írtak fel nekem elektromos kocsit, nem tudom, hol tárolni, attól félek, ellopják, mert nem tudom bevinni a lépcsőházba, lépcső van az ajtóig."
„Sok esetben csak azért mert gyorsabb az ügyintézés és bármilyen bürokratikus ügy elintézése, inkább a gondnokság alá helyezést választják úgy, hogy a fogyatékossággal élő embernek nincs is véleményezési lehetősége ezzel kapcsolatosan. Kérdés: Képzeljék egy ilyen helyzetbe magukat. Milyen eszközökkel tudnának élni akkor, ha gondnokság alatt állnak?"

„Nem élhetnek nemi életet, nem dönthetnek az élet apró-cseprő dolgaiban, ha intézményben élnek, szigorú házirend szerint telnek a mindennapjaik, amitől nem térhetnek el, stb. Kérdés: Miért nem tekintenek bennünket egyenrangú félnek? (ez tapasztalat)"

„Nem lakhatsz ott, ahol szeretnél, mert nincs pl. nagyobb városokban lakóotthon, nincs akadálymentes bérlakás. Kérdés: Mikor hoznak törvényt, hogy a nagy városokban az önkormányzat alakítson ki akadálymentes bérlakásokat is?"

„A fogyatékos személy oda megy, ahová esetleg szívességből valaki elviszi. Ha van ilyen valaki."

„Kötelezővé teszik-e ebben az évtizedben a társasházak akadálymentesítését?"

„Jogom van, ….és lehetőségem?"

„Azoknak az embereknek mi lesz a biztonsághoz való jogával, akiknek a szülei meghalnak és nincs senkije? Annyi jövedelme viszont nem lesz, hogy egy otthonban ellássák?"

„A MÁV-nál napokkal előre kell szólni, ha vonattal akarunk utazni, a buszoknál meg kell kérni a sofőrt, hogy leeressze a rámpát, több kormányhivatalnál külön kell szólni, hogy be akar jutni az ember és indítsák el a lépcsőliftet, nyissák ki azt a kaput, amelyik rámpával megközelíthető, miközben az épek bármikor előzetes bejelentés nélkül utazhatnak vonattal, bármikor felszállhatnak buszra, metróra, bármikor bemehetnek egy kormányhivatalba, iskolába! Van, hogy az utca egyik oldaláról a másikra nem tudunk átmenni segítség nélkül,

van, hogy nem tudunk parkolni! Kérdés: Mikorra lesz teljesen akadálymentes az ország, a közintézmények, tömegközlekedési eszközök, iskolák, óvodák, mikortól fogok én kerekesszékkel vagy más segédeszközzel bárhova eljutni külső segítség nélkül, és ugyanez érvényes a gyengénlátókra, a vakokra vagy a hallássérültekre is?!"

„Mikor fog az állam támogatni Budapesten és legalább az ország nagyobb városaiban olyan szállítószolgálatokat, melyek a fogyatékos emberek valós igényeit figyelembe véve, akár 24 órában működnek?"

„Miért nem biztosít forrásokat az állam ahhoz, hogy legyenek akadálymentes bérlakások egy-egy átmeneti időszakra, mikor valaki élethelyzete megváltozik fogyatékossá válása miatt?"

„Két éve szociális intézményben több alkalommal szexuálisan molesztált valaki. Hiába jeleztem, nem történt semmi. Kérdés: Miért elfogadott, hogy egy fogyatékossal azt csinálnak, amit csak akarnak?"

„Mikor várható, hogy az önellátásra képtelen súlyos fogyatékos ember, a testi integritáshoz való joga sérülésének veszélye nélkül, alanyi jogán és szabadon megválasztott helyen kérhesse az életét biztosító ápolási ellátást?"

„Nem beszélhetünk tiszteletről ott, ahol egy kormány rásütötte egy rétegre (rokkantnyugdíjas), hogy csalók. Mikor kér elnézést a kormány ezektől az emberektől? Mikor mutatja azt ezen kisebbség felé, hogy minden körülmények között számít rájuk?"

„Édesanyám már nem fiatal, nyugdíjas korú. Bizony nem tudom, meddig tud engem emelgetni, ellátni. Mindent igyekszik elrendezni, ami megkönnyíti az életünket, de nem látom a jövőmet, mi fog történni, ha változás következik be. Az ismert lakóotthonokba való bejutás szinte elérhetetlen, a színvonalas otthonok pedig megfizethetetlenek. Kérdés: Létezik e majd egy olyan lehetőség, hogy saját otthonában maradhat a fogyatékkal élő, és ehhez komolyabb segítséget nyújt az állam?"

„Lakóotthonban élek, de egyáltalán nem érzem benne magam otthonosan. Nem én döntöm el hogy mikor eszek, mikor szeretnék felkelni, fürödni. Nem lehetek egy percet sem egyedül anélkül, hogy ne lenne körülöttem valaki. Egyszóval nem lehet magánéletem. Kérdés: miért nem lehet egy szobában csak egy ember? És mi jogon határozta meg annak idején a kormány, hogy max. 3-5 nm jut egy embernek? Ez gusztustalan, dühítő és vérlázító!"

„Vidéken ilyenekkel nem foglalkoznak! A rokkant üljön otthon." (Személyes mobilitás)

„Aki egyedülálló, sem családi, sem egyéb támogató rendszere nincs, azt miért hagyják az ebek harmincadjára jutni?”

„A tapasztalat, hogy olyan eszközökhöz jutunk hozzá kedvezményesen, ami nem megfelelő az igényeinknek. Speciális, személyre lebontott eszközökhöz való hozzájutás szinte csak külföldről vagy nagyon költségesen lehetséges.”

„Vannak alacsony padlós járművek, de sokunktól elvették a kedvezményes bérletet, és bizony nagyon nehéz kigazdálkodni a teljes árú bérletet.”

„Korlátozva van, milyen gépkocsit vehetünk, nem jár csak egy kerekesszék, pedig Európában általában kettő jár, egy utcai és egy otthoni, nem kaphat akárki aktív kerekesszéket. Kérdés: Aki nem dolgozik, nem jár iskolába és már nem nevel gyereket, az miért nem kaphat aktív kerekesszéket? Ők már nem lehetnek aktívak? Miért csak Suzukit lehet venni, és miért kötelező hozzá hitelt felvenni?”

„Miért nem biztosítanak jó minőségű segédeszközöket? Miért nem kaphat több eszközre támogatást valaki? Miért olyan hosszú a kihordási idő?”

„Több információ szükséges arra vonatkozóan, hogy milyen külön támogatások illetik meg ezeket az embereket. Magamnak keresem meg, tanulmányozom át a jogszabályokat, mert sokszor az ügyintézők sem tudják.”

„Nagyon nehéz szakmát választani mozgássérült, hólyagműtött, vesekárosodott befogadott gyermekemnek életcélt találni. Közepes tanuló, tanulhatna tovább, szakmát is tanulhatna, de nincs olyan, amit ő is csinálhatna.”

„Ez vicc ugye? Addig, amíg nem akadálymentes minden oktatási intézmény, amíg a tanárokat nem oktatják a fogyatékos gyermekekkel való bánásmódra, addig nincs miről beszélni. Kérdés: Miért van ez így? Mi történt 1998 óta? (Oktatáshoz való jog)”

„Ebben vannak hiányosságok. Amikor érettségiztem külön kellett mozgósítani valakit, aki elvitt az iskolába, az osztálytársaim cipeltek a lépcsőn, ha ki akartam menni szünetben. Szívesen segítettek, de másokra voltam utalva. Az itteni iskolákban még most sincs lift vagy mozgássérült WC. A másik, hogy több információt, segítséget kaphatnának a fiatal mozgássérültek, akik tanulni és utána dolgozni akarnak. Internetes oktatás főleg vidéken élőknek.”

„Fogyatékos tanárok alkalmazása: még sosem tapasztaltam.”

„Amíg a kórházak nem akadálymentesek, a kérdés felvetése is morbid és sértő.”

„Egy ép embernek is -mikor beteg- kényelmesebb egy (fizikailag) akadálymentes kórházban gyógyulnia. Nekünk pedig majdhogynem leküzdhetetlen akadályokat gördít, melyek leküzdése kivétel nélkül megalázó helyzetekkel hidalható csak át (mosdatás pedig nem kéne, pelenka pedig nem kéne...)"

„Nincs akadálymentes rendelő, kórház, vizsgáló, illemhely, sem hozzánk értő orvosok, ápolók. Kérdés? Melyik kórházba menjek, ha beteg leszek?"

Az egészségügy nem ad személyre szabott segítséget a fogyatékosságomra. Segédeszközök és egyéb ellátás terén bizonyos panelmegoldások vannak, ebből lehet válogatni az igényektől függetlenül, annak ellenére, hogy a fogyatékosságomnak megfelelő megoldás nem feltétlenül kerülne többe. Tehát vagy az orvos és/vagy a segédeszközt készítő jóindulatával, kreativitásával és kockázatvállalási hajlandóságával hozzájutok a megfelelő segítséghez, vagy saját magam fizetem ki, vagy lemondok róla.

„Súlyos fogyatékosságom okán saját költségen tudjuk megoldani a sorvadó izmaim miatt a masszázst. Nagyon jó lenne, ha törvény biztosítana ingyenes, vagy némi térítés ellenében az állapotom miatti kezelést."

„Jórészt saját magamat rehabilitálom a saját költségemen. Ideális esetben a szakembereknek kellene hasznos megoldási javaslatokat tenni, velem együtt továbbgondolni, az államnak pedig finanszírozni. Nemcsak humanitárius szempontból, hanem gazdasági ésszerűségből is. A gyakorlatban én teszek javaslatokat, meggyőzök, rábeszélek, fenyegetek, másik szakembert keresek, aki az egyik szakembert meggyőzi (mert neki hisz, én meg csak egy páciens vagyok), és vagy sikerrel járok vagy nem. Sokszor megoldhatatlan feladat, hogy a nekem járó szolgáltatásokat a kezében tartó egészségügyi személyzet partnerként kezeljen. A kreatív együttgondolkodás kizárólag saját zsebből fizetett magánúton működik, gondosan kiválogatott segítő szakemberekkel. Mindez úgy, hogy Budapest közepén élek, tehát ami az országban elérhető, az számomra hozzáférhető."

A hazai rehabilitáció nem sikerorientált (nincsenek elváráshoz kötött feltételek), az átképzések elérhetetlenek, hiszen a hazakerült súlyosan fogyatékos nem tudja elhagyni a nem akadálymentesnek épített otthonát, nem képes gépkocsit vezetni csak átalakítottat, amelyhez a hozzájutás feltétele, hogy dolgozzon vagy iskolába járjon, de pont azért nem tud egyikben sem részt venni, mert nem tud eljutni, hiszen a tömegközlekedés csak egy-egy nagyvárosban mondható részben akadálymentesnek. Nem rendelkezik megfelelő segédeszközzel. Kérdés: Mikor egyeztetett a fentebb leírtakkal kapcsolatosan az érdekvédelemmel a kormány és milyen intézkedéseket hozott az előrelépést illetően?"

„Sokan vagyunk, akik születéskori trauma következtében sérültek, úgynevezett CP-sek. Gyerekkorban még megoldott a fejlesztés, lásd korai fejlesztők vagy Pető Intézet. Sajnos azonban felnőttkorban nincs megoldva a habilitáció, a szinten tartás. Nagyon kéne egy hely, ahol megfelelően képzett szakmai csoport (neurológus, ortopédes, gyógytornász) biztosítaná a szinten tartást, megfékezve az állapotromlást, hogy megőrizve önellátó képességünket környezetünkről, családunkról továbbra is gondoskodhassunk, nem szorulva mások segítségére."

„Miután megakadályozták a hozzáférést a rekreációs tevékenységekhez, a lakásban, bezártan élek. (A kulturális életben, üdülési, szabadidős és sporttevékenységekben való részvétel)

„Nógrád megyében, ha megtudják, hogy rokkant valaki, akkor már nem kell sehova." (Munkavállalás és foglalkoztatás)

„Kérdés (a kormányhoz): Mit szólnának, ha holnaptól megszűnne a munkahelyük, és csak szakértők lennének, akik tanácsokat osztogatnak Önöknek, hogyan helyezkedjenek el?"

„A tapasztalatom az, hogy a közszféra az, ahol leginkább nem alkalmaznak fogyatékossággal élő személyeket… Kérdés: A közszférában jelenleg hány fő fogyatékossággal élő személyt foglalkoztatnak?"

„A társadalom elvileg nyitott a fogyatékossággal élők foglalkoztatására, ám ha konkréttá válik a helyzet, akkor nem teszi meg a lépéseket."

„Az életkörülmények javításához nem csak az orvosi ellátás, hanem a megfelelő bér, jövedelem, anyagi eszközök biztosítása is kell. A rokkantsági ellátások nagy része alacsony, vagy a következő felülvizsgálat alkalmával még le is csökkentik. Kérdés: A rokkantsági ellátások mikor lesznek olyanok, hogy nem a luxus, de a mindennapi megélhetést fedezze? Rezsi, napi élelem, ruházat, orvosi ellátás, gyógyszerek ára is legyen, és még néha jusson kultúrára, szórakozásra és a KÖZLEKEDÉST is meg tudja fizetni. Nincs mindenkinek kedvezményes utazási lehetősége."

„Tudomásul kell venni, hogy fogyatékossággal élni drágább! Ebből kiindulva, a jelenlegi fogyatékossági ellátások összege szemérmetlenül alacsony. A fogyatékossági támogatás összege egy súlyosan fogyatékos ember számára nem elegendő ahhoz, hogy szolgáltatásokat (személyi segítés, speciális szállítás) vegyen igénybe. Ezek az összegek nem teszik lehetővé a saját lakás megcélzását, hiszen egy albérletre sem elegendőek, amikor még az élelmiszerről, ruházatról, szórakozásról nem is beszéltünk. Itt ismét leírnám, hogy jogaiktól fosztottak meg minden olyan embert, aki megfelelő idejű munkaviszonnyal szerezte meg rokkantnyugdíjas státuszát, amelyet egyszerűen elvettek és olyan ellátássá minősítették, amely hitelfelvételhez

nem beszámítható. De az is problémát okoz, hogy a megfelelő inkontinencia termékek számát még 2009-ben csökkentették, így a súlyosan fogyatékos személy kénytelen a szabadpiacon is beszerezni inkontinencia termékeket ahhoz, hogy higiéniai problémát ne okozzon neki az elérhető mennyiségű termék."

„A politikai részvételt jelentősen nehezíti az a tény, hogy nincs mód az elektronikus úton való szavazásra. Kérdés: Mikor teszi lehetővé a kormány az elektronikus úton történő szavazás lehetőségét, hasonlóan a már létező és jól működő elektronikus adóbevallás lehetőségéhez?"

„Lakhelyemen lenne akadálymentes helyiség a szavazások lebonyolítására, mégis rendre nem ott vannak a szavazások. Lépcsős helyiségben tartják őket."

„Erről könyvet lehetne írni. Választások idején számítunk, utána nem, 4-5 évre elfelejtenek minket. Majd következő választásokkor megint. De a közbe eső időben nagyjából ott tesznek keresztbe a fogyatékkal élőknek, ahol lehet. Helyi szinten például nem engedélyezte a polgármester a városnév használatát a megalakított mozgáskorlátozott egyesületnek. Ezért 3-szor kellett alakuló közgyűlést tartani. Ennyit az ösztönzésről."

„Jelen tapasztalatom szerint majdhogynem esélytelen az életünk, szabályosan a túlélésért kell küzdenünk. Sajnos tényleg ez a valós helyzet. Ez a kormány nem sokat tesz a fogyatékos emberekért, inkább elvesz, mint ad."

Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ)
Tagegyesületi Hírlevél/2017. március
Írta és szerkesztette: Gábor Imola • Cím: Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége, 1032 Budapest, San Marco u. 76., • E-mail: gabor.imola@meosz.hu • Telefon: 06-1/388-2388 • Felelős kiadó: Kovács Ágnes, a MEOSZ elnöke